

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 4177 / 16 JUL 2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PRESEDEINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.667 A/2020

Domnului ROBERT-MARIUS CAZANCIUC
VICEPRESEDINTELE SENATULUI

Vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.564 din 8 iulie 2020, prin care Curtea Constituțională :

1. Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că prevederile cu privire la art.I pct.4 și pct.5, ale art.II pct.1, cu referire la modificarea art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, precum și ale art.II pct.2 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statul polițistului sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că celealte prevederi criticate din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului sunt constitucionale în raport cu criticile formulate.

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

Prof. univ. dr. VALER DORNEANU

R OMÂNIA
C URTEA C ONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.667A/2020

DECIZIA nr.564
din 8 iulie 2020

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a
Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind
organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea
Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului**

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel-Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia-Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Ingrid Alina Tudora	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, obiecție formulată de Guvernul României, în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

2. Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2832 din 3 iunie 2020, fiind trimisă inițial prin poșta electronică, iar, ulterior, a fost depusă la Registratura jurisdicțională a Curții Constituționale, fiind înregistrată cu nr.2847 din 4 iunie 2020. Sesizarea constituie obiectul Dosarului nr.667A/2020.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorul sesizării invocă atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, formulate din perspectiva caracterului sumar al instrumentului de prezentare și motivare al reglementării propuse, cât și, punctual, critici de neconstituționalitate intrinsecă.

4. Astfel, cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, autorul sesizării susține că expunerea de motive a legii criticate nu a fost elaborată cu respectarea cerințelor prevăzute de Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu consecința încălcării dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5) din Constituție. Învederează faptul că, deși în cuprinsul acesteia se invocă o serie de insuficiențe ale reglementării în vigoare, nu rezultă însă cu claritate cerințele care au impus intervenția normativă, lipsind elementele de motivare prevăzute de art.31 alin.(1) lit.a) din Legea nr.24/2000. În acest context, arată că prin considerentele Deciziei nr.139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.336 din 3 mai 2019, Curtea Constituțională a reținut că „motivarea formală, fără o temeinică fundamentare a legii, afectează calitatea și predictibilitatea sa, cu consecința încălcării prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție”, iar „fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrariul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale. Accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrarului, iar rolul controlului de constituționalitate este de a asigura aceste garanții, opuse oricărei intervenții legislative arbitratre.” Așa fiind, Curtea a reținut că „lipsa motivării soluțiilor legislative este de natură să aducă atingere și dispozițiilor art.1 alin.(3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății.”

5. Motivând criticile de neconstituționalitate intrinsecă, autorul sesizării consideră că prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului contravin dispozițiilor

art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, pentru argumentele ce vor fi expuse succint în cele ce urmează.

6. Astfel, cu privire la art.I pct.1 din legea criticată, prin care se modifică art.8 din Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, în sensul că atât inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române, cât și adjuncții acestuia urmează să fie numiți de către ministrul afacerilor interne, autorul sesizării precizează că dincolo de faptul că măsura propusă nu este justificată în cuprinsul expunerii de motive, prin eliminarea consultărilor cu Corpul Național al Polițiștilor, procesul de numire în aceste funcții riscă să devină lipsit de transparență. Susține că nu este clar cum urmează să fie eficientizată conducerea operativă a Poliției Române și să fie crescută cooperarea cu celelalte componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională prin promovarea unor măsuri precum cea prevăzută la art.I pct.1 și arată că eliminarea calității de demnitar, cu rang de secretar de stat, a inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române va conduce la schimbarea statutului juridic al acestei funcții, fiind, aşadar, necesare clarificarea și precizarea naturii juridice pe care o va avea funcția de inspector general. În plus, întrucât modificările propuse vor determina încetarea exercitării funcției de către actualul inspector general cu rang de secretar de stat, Guvernul apreciază că se impune instituirea unor norme tranzitorii, în conformitate cu prevederile art.26 din Legea nr.24/2000.

7. În ceea ce privește art.I pct.4 din legea criticată, prin care se modifică art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, autorul sesizării învederează faptul că, în urma republicării acestui act normativ în Monitorul Oficial, Partea I, nr.170 din 2 martie 2020, forma actuală a textului vizat de intervenția legislativă este următoarea: „*constată contravenții și aplică sancțiuni contravenționale, potrivit legii*”.

8. Semnalează, totodată, că, potrivit art.1 alin.(1) din Legea nr.191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, acesta este organul de stat cu atribuții în domeniul protecției demnitarilor, în același sens fiind, de altfel, și prevederile art.3 alin.(4) din Legea nr.333/2003 privind

obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, precum și cele ale art.8 alin.(1) teza finală al Legii nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată. În acest context, având în vedere că Serviciul de Protecție și Pază are drept principală atribuție protecția demnitarilor români și străini pe timpul șederii lor în România, precum și a familiilor acestora, autorul sesizării susține că nu pot fi identificate rațiunile pentru care este necesară modificarea actualei forme a art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, în sensul că protecția demnitarilor va fi asigurată de către Poliția Română. Autorul sesizării susține că aceste modificări sunt de natură să determine un conflict de competență între Poliția Română și Serviciul de Protecție și Pază în ceea ce privește activitatea de asigurare a protecției demnitarilor și, prin urmare, să creeze o incertitudine juridică asupra atribuțiilor exercitatate de către instituțiile specializate ale statului, mai sus precizate, cu consecința încălcării dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3) din Constituție, care consacră principiul securității raporturilor juridice, precum și a celor ale art.1 alin.(5), în componenta referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

9. Autorul sesizării învederează, totodată, faptul că, la data de 26 ianuarie 2020, a intrat în vigoare Legea nr.192/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, act normativ care prin art.II pct.3 a modificat art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, iar, în acest context, susține că o nouă modificare a atribuțiilor poliției, care survine la un interval de timp atât de scurt de la precedenta, este de natură să lipsească reglementarea de coerență în raport cu cadrul juridic preexistent și să submineze eforturile de creare a unei legislații stabile și predictibile, care să fie în acord cu cerințele art.1 alin.(5) din Constituție. Prin urmare, autorul sesizării apreciază că se impune clarificarea intenției de reglementare, nefiind clar dacă atribuția de protecție a demnitarilor urmează a fi exercitată atât de către Serviciul de Protecție și Pază, cât și de către Poliția Română sau, din contră, doar de Poliția Română, situație ce va avea drept consecință golirea de conținut a Legii nr.191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază.

10. Referitor la art.I pct.5 din legea criticată, autorul sesizării arată că acesta completează Legea nr.218/2002, prin introducerea unui nou articol, și anume art.26¹, potrivit căruia, „(1) *În cazul instituirii stării de urgență, ori a unor situații excepționale în care este afectată grav ordinea publică, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Inspectoratului General al Poliției Române.* (2) *În condițiile alin.(1), poliția locală, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, își va desfășura activitatea în subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.*” În acest context, Guvernul arată că legislația ce reglementează regimul stării de urgență, și anume Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999, stabilește că în cazul existenței unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constituționale, coordonarea măsurilor dispuse prin decet revine Ministerului Administrației și Internelor, iar în situația iminenței producerii ori în cazul producerii unor calamități care fac necesară prevenirea, limitarea sau înlăturarea, după caz, a urmărilor unor dezastre, gestionarea măsurilor dispuse, gestionarea măsurilor revine Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență. Or, legea criticată însărcinează Inspectoratul General al Poliției Române ca responsabil de coordonarea măsurilor dispuse prin decet, atât în cazul instituirii stării de urgență, cât și în cazul unor situații excepționale în care este grav afectată ordinea publică. Așa fiind, Guvernul apreciază că dispozițiile nou-introduse prin art.I pct.5 din legea dedusă controlului de constituționalitate contravin prevederilor art.18 și art.19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, fiind elaborate cu nerespectarea normelor de tehnică legislativă.

11. Având în vedere cele mai sus enunțate, autorul sesizării consideră că din examinarea dispozițiilor cuprinse în art.I pct.4 și art.I pct.5 din legea criticată, legiuitorul a operat respectivele modificări fără a le corela însă cu dispozițiile aflate în vigoare, stabilite prin art.1 alin.(1) din Legea nr.191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, prin art.3 alin.(4) din Legea nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, precum și prin art.8 alin.(1) teza finală al Legii nr.51/1991 privind

securitatea națională a României, și nici cu cele prevăzute în art.18 și art.19 din Ordonanța de urgență nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență.

12. Pentru aceste considerente, apreciază că dispozițiile mai sus menționate nu respectă exigențele constituționale ale art.1 alin.(3) și (5), referitoare la supremația legilor și securitatea raporturilor juridice și nici pe cele referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, sens în care face referire la Decizia Curții Constituționale nr.30 din 27 ianuarie 2016, prin care s-a reținut, în esență, că „textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”, iar „actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis (...)".

13. Cu privire la modificările aduse Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, autorul sesizării apreciază că acestea nu corespund scopului indicat în cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare al inițiativei legislative. Arată, astfel, că din examinarea comparativă a textului propus prin legea criticată, și anume a art.II pct.1 și cea a actualei reglementări, se constată faptul că prin înlocuirea sintagmei „*pot fi menținuți*” cu sintagma „*sunt menținuți*” din conținutul normativ al art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002, se acordă caracter imperativ normei juridice actuale, urmând ca, la cerere, polițiștii să fie menținuți în serviciu până la împlinirea vîrstei de 62 de ani, cu condiția ca starea de sănătate a acestora să le permită rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin. O altă modificare adusă art.69¹ și art.69² din Legea nr.360/2002, cuprinsă și în art.II pct.2 din legea supusă controlului, este cea referitoare la eliminarea cerinței aprobării anuale a menținerii în serviciu de către ministrul afacerilor interne, soluție legislativă al cărui scop nu este justificat în expunerea de motive. În plus, pentru ofițerii de poliție și agenții de poliție, personalul de specialitate medico-sanitar, indiferent de gradul profesional deținut, nu se elimină doar periodicitatea aprobării, ci însăși cerința aprobării anuale. Autorul sesizării apreciază că aceste măsuri pentru care se impun, „*de urgență*”, modificarea și completarea Legii nr.360/2002 trebuiau justificate temeinic în cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare, în scopul înțelegерii necesității adoptării

acestora și cu respectarea cerințelor de tehnică legislativă referitoare la motivarea actelor normative, întrucât fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative previne arbitrarul în activitatea de legiferare, conducând la asigurarea faptului că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și totodată dreptății sociale.

14. De asemenea, referitor la modificarea art.69¹ alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.360/2002, autorul sesizării apreciază că textele propuse prin legea criticată pot conduce la interpretări diferite și, implicit, la aplicarea în mod neunitar a acestor dispoziții, întrucât la art.69¹ alin.(4) lit.c) din legea criticată se precizează faptul că „*prevederile cuprinse la lit.a) și lit.b) se aplică și polițiștilor care au obținut o aprobare în prealabil*”, însă nu reiese cu claritate despre ce fel de aprobare prealabilă este vorba, cine acordă această aprobare și în ce mod se aplică prevederile de la lit.a) și lit.b). Așa fiind, consideră că textul alin.(4) lit.c) al art.69¹ este ambiguu formulat, neînțelegându-se clar dispoziția normativă, aspect care conduce la încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, prin raportare la cerințele de previzibilitate și claritate a normei juridice impuse de dispozițiile Legii nr.24/2000.

15. Autorul sesizării referă asupra faptului că în instrumentul de prezentare și motivare, inițiatorul precizează că „*propunerea legislativă urmărește asigurarea unui tratament egal între cadrele militare și polițiștii care fac parte din Sistemul Național de Apărarea, Ordine Publică și Securitate Națională*”, ca urmare a modificărilor și completărilor aduse Legii nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare, prin care generalilor, amiralilor, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se permite, la cerere, menținerea în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare. Autorul sesizării apreciază că această motivare nu este suficientă pentru a justifica măsurile propuse, deoarece asigurarea unui tratament egal nu se poate invoca în situația unor categorii de personal distințe, care au statute proprii, reglementate prin legi diferite, context în care invocă Decizia nr.323 din 21 mai 2019, prin care Curtea a statuat că „*instituirea unui tratament juridic distinct pentru anumite categorii socioprofesionale (...)* este fundamentată pe un criteriu obiectiv, ce ține de specificul activității acestora,

justifică instituirea unor drepturi și obligații specifice”, în același sens fiind și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în ceea ce privește criteriile de apreciere a respectării art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la interzicerea discriminării (a se vedea Hotărârea din 4 noiembrie 2008, pronunțată în *Cauza Carson și alții contra Regatului Unit*).

16. Autorul sesizării învederează, totodată, că din analizarea procesului legislativ al acestei inițiative se poate constata că Ministerul Afacerilor Interne a comunicat faptul că nu susține adoptarea propunerii legislative, Camera Deputaților a respins în unanimitate această propunere legislativă, iar Comisia pentru muncă și protecție socială și Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale au avizat negativ/nefavorabil propunerea legislativă.

17. Așa fiind, din perspectiva argumentelor expuse, Guvernul României apreciază că dispozițiile cuprinse în legea supusă controlului de constituționalitate creează premisele unui cadru legislativ lipsit de calitate, claritate și previzibilitate, contrar principiului securității raporturilor juridice, împrejurare ce poate determina dificultăți în aplicarea sa viitoare, prin apariția unor situații de incoerență și instabilitate, cu încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5) din Constituție și a prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

18. În conformitate cu prevederile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Avocatului Poporului pentru a-și formula punctele de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate.

19. Prin Adresa nr.3423 din 25 iunie 2020, președintele Senatului a transmis punctul său de vedere cu privire la sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției

Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului.

20. Astfel, referitor la critica autorului sesizării potrivit căreia expunerea de motive prezentată de inițiatorul propunerii legislative este insuficient fundamentată, președintele Senatului apreciază că aceasta reprezintă o problemă de evaluare cu grad ridicat de subiectivitate, având în vedere faptul că Legea nr.24/2000 nu stabilește un model sau standard de redactare a expunerilor de motive ale inițiativelor legislative. Arată că rigoarea soluțiilor legislative nu este dată neapărat de structura sau argumentele expunerii de motive, ci de conținutul regulilor juridice intrate în ordinea de drept, or, din analiza actului normativ supus controlului anterior de constituționalitate, rezultă că acestea răspund unor cerințe și interese sociale avute în vedere de inițiatorul propunerii legislative și acceptate prin vot de Parlament. Președintele Senatului apreciază că problema reală a criticii aduse de Guvern rezidă, mai degrabă, în conflictul existent între concepția de reglementare normativă a unor interese și relații sociale, care fac obiectul legii criticate, și concepția normativă avută în vedere de Guvern, iar asupra acestui conflict Curtea Constituțională urmează să se pronunțe.

21. În ceea ce privește critica formulată de Guvern, în sensul că prin modificarea adusă Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române se schimbă statutul juridic al funcției de inspector general al Inspectoratului General al Poliției Române, președintele Senatului consideră că această împrejurare nu antrenează neconstituționalitatea normei juridice care a operat schimbarea respectivă. Apreciază că și în această situație revine judecătorilor constituționali rolul de a constata existența unui eventual conflict între soluția legislativă criticată și opțiunea de reglementare normativă a Guvernului, întrucât Parlamentul are dreptul suveran să aleagă soluția legislativă care i se pare a fi oportună. Dacă această soluție intră în coliziune cu filosofia de reglementare a Guvernului, acesta are două posibilități de reacție: să întocmească un proiect de lege în temeiul propriei filosofii normative, pe care să-l trimită Parlamentului spre dezbatere și adoptare, sau, ceea ce corespunde rolului său constituțional, să pună în executare norma adoptată de Parlament.

22. În concluzie, în opinia președintelui Senatului, din analiza actului normativ supus controlului de constituționalitate în raport cu criticele formulate de Guvern, rezultă că, în realitate, este vorba de conflictul între două opțiuni legislative, una aparținând Parlamentului, care a modificat două acte normative aflate în vigoare, iar alta, Guvernului, care își exprimă dezacordul cu voința normativă a forului legislativ. Așadar, consideră că revine Curții Constituționale sarcina să se pronunțe în legătură cu obiecțiile aduse legii criticate.

23. **Președintele Camerei Deputaților și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Președintelui Senatului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, art.10, art.15 și art.18 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului (PL-x nr.455/2019), lege adoptată de Senat - în calitate de Cameră decizională, la data de 12 mai 2020, și care are următorul cuprins:

„**Art.I.** - Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.170 din 2 martie 2020, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.8.- (1) Inspectoratul General al Poliției Române este condus de un inspector general, numit de ministrul afacerilor interne.

(2) Inspectorul general este ajutat de adjuncți numiți de către ministrul afacerilor interne.»

2. La articolul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.9.- (1) În cadrul Inspectoratului General al Poliției Române funcționează Consiliul Superior, denumit în continuare Consiliu, constituit din inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române, adjuncții inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române, șefii direcțiilor generale și ai direcțiilor din Inspectoratul General al Poliției Române, precum și președintele Corpului Național al Polițiștilor.»

3. La articolul 12, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(3) Directorul general al Direcției generale de poliție a municipiului București și inspectorii - șefi ai inspectoratelor de poliție județene sunt numiți și eliberați din funcție prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române.»

4. La articolul 26 alineatul (1), punctul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

«12. asigură, conform legii, protecția demnitarilor, judecătorilor și procurorilor și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări;»

5. După articolul 26, se introduce un nou articol, art.26¹, cu următorul cuprins:

«Art.26¹. - (1) În cazul instituirii stării de urgență, ori a unor situații excepționale în care este afectată grav ordinea publică, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Inspectoratului General al Poliției Române

(2) În condițiile alin.(1), poliția locală, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, își va desfășura activitatea în subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.»

6. La articolul 32, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(6) Ministrul afacerilor interne prezintă, anual sau ori de câte ori i se solicită, Consiliului Suprem de Apărare a Tării și/sau Comisiilor pentru apărare, ordine publică și siguranță națională ale Parlamentului României rapoarte referitoare la activitatea de culegere a informațiilor, fondurile utilizate în acest scop, precum și la situația operativă a Poliției Române.»

Art.II - Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 69¹, alineatele (1), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

«Art.69¹.- (1) Limitele de vîrstă în gradul profesional până la care polițiștii pot fi menținuți în serviciu sunt vîrstele standard de pensionare pentru limită de vîrstă prevăzute de Legea nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare. (...)

(3) După împlinirea vîrstei de 60 de ani, polițiștii prevăzuți la alin.(2) sunt menținuți în serviciu până la împlinirea vîrstei de 62 de ani, la cerere, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin, prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(4) În raport cu nevoile de încadrare, polițiștii, alții decât cei prevăzuți la alin.(2), sunt menținuți în serviciu, după împlinirea vîrstei standard de pensionare până la vîrsta de 60 de ani, la cerere, după cum urmează:

- a) prin ordin al ministrului afacerilor interne, pentru ofițerii de poliție;
- b) prin dispoziție a inspectorilor generali/similari, pentru agenții de poliție;
- c) prevederile cuprinse la lit.a) și b) se aplică și polițiștilor care au obținut o aprobare în prealabil.»

2. La articolul 69², alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.69². - (1) Prin excepție de la prevederile art.69¹, ofițerii de poliție și agenții de poliție, personalul de specialitate medico-sanitar, indiferent de gradul profesional deținut, sunt menținuți în serviciu, la cerere, după împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în bune condiții a atribuțiilor ce le revin, până la împlinirea vârstei de pensionare pentru personalul de specialitate medico-sanitar civil.»

26. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că legea criticată contravine dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3) referitoare la statul de drept și principiul securității raporturilor juridice și celor ale art.1 alin.(5) în componența privind calitatea legii.

27. **Analizând admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate** care formează obiectul Dosarului nr.667A/2020, Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului sesizării, al termenului de sesizare și al obiectului acesteia. Astfel, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, obiecția este formulată de către Guvernul României, care are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată. Și sub aspectul termenului de sesizare, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă, nefiind tardiv introdusă. În calitate de subiect de sezină, Guvernul a sesizat Curtea Constituțională în data de 3 iunie 2020, sesizarea fiind trimisă inițial prin poșta electronică, iar, ulterior, a fost depusă la Registratura jurisdicțională a Curții Constituționale în data de 4 iunie 2020. În acest sens, Curtea precizează că, în calitate de Cameră decizională, Senatul a adoptat legea în data de 12 mai 2020, dată la care a fost înaintată secretarului general al celor două Camere ale Parlamentului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, fiind trimisă spre promulgare Președintelui României în data de 19 mai 2020. Așadar, obiecția a fost formulată în interio

termenului de 20 de zile, prevăzut de art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție. Sub aspectul obiectului sesizării, Curtea reține că aceasta vizează neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, lege nepromulgată.

28. Cu privire la derularea procesului legislativ de adoptare a legii care face obiectul controlului de constituționalitate, Curtea reține următoarele aspecte pe care le consideră relevante prin prisma criticilor de neconstituționalitate formulate.

29. Astfel, propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.218 din 23 aprilie 2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române și a Legii nr.360 din 6 iunie 2002 privind Statutul polițistului a fost inițiată de un senator aparținând grupului parlamentar al Partidului Social Democrat, a fost înregistrată la Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, cu nr.P.I.x-455 din 14 octombrie 2019, iar, potrivit solicitării adresate de către inițiator Biroului permanent al acestei Camere, dezbaterea sa a avut loc în procedură de urgență.

30. Potrivit expunerii de motive, Curtea reține că inițiatorul propunerii legislative a avut în vedere, în esență, eficientizarea conducerii operative a Poliției Române, precum și creșterea cooperării acesteia cu celelalte componente ale sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională. Totodată, a susținut că se urmărește asigurarea unui tratament egal între cadrele militare și polițiștii care fac parte din același sistem, prin crearea posibilității rămânerii acestora în activitate, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în bune condiții a atribuțiilor ce le revin.

31. Referitor la procedura de legiferare desfășurată la Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, Curtea reține faptul că au fost solicitate avizele din partea Consiliului Legislativ și a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, propunerea legislativă fiind trimisă spre avizare la Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, Comisia pentru muncă și protecție socială și

Comisia juridică de disciplină și imunități. De asemenea, a fost trimisă pentru raport la Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

32. Curtea constată, astfel, că, potrivit Avizului cu nr.883 din 18 octombrie 2019, Consiliul Legislativ a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observații și propunerile, Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, potrivit Avizului cu nr.4c-6/613 din 12 noiembrie 2019, a avizat nefavorabil propunerea legislativă, iar Comisia pentru muncă și protecție socială, potrivit Avizului cu nr.4c-9/629 din 31 octombrie 2019, a avizat, de asemenea, nefavorabil propunerea legislativă. Totodată, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, în baza Raportului întocmit cu nr.4c-15/663 din 26 noiembrie 2019, a hotărât, cu unanimitate de voturi, să propună plenului Camerei Deputaților respingerea inițiativei legislative, întrucât aceasta nu avea avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, propunea ca protecția demnitarilor, judecătorilor și procurorilor și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări, să fie asigurată de Poliția Română, aspect ce contravine prevederilor cuprinse în Legea nr.191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, precum și din cauza faptului că propunerile conținute de inițiativă erau contrare prevederilor art.I din Legea nr.355/2009 privind regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război, precum și unor decizii ale Curții Constituționale incidente în domeniu.

33. În acest context, în ședința din 27 noiembrie 2019, în urma dezbatelor, Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a respins propunerea legislativă cu 216 voturi pentru, 1 vot contra, 0 abțineri, 1 deputat nu a votat.

34. Tot la această dată, propunerea legislativă a fost înaintată Senatului, în calitate de Cameră decizională, și prezentată Biroului permanent al Senatului cu nr.L603/2019, fiind trimisă Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, care a avizat negativ propunerea legislativă, și pentru raport la Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

35. Consiliul Suprem de Apărare a Țării a transmis Avizul cu nr.DSNI/110 din 15 ianuarie 2020, prin care s-a precizat că, având în vedere fondul problematicii supuse atenției, s-a procedat la solicitarea unor puncte de vedere din partea Guvernului României, a Ministerului Afacerilor Interne și a Ministerului Apărării Naționale, care au făcut precizări punctuale privind această propunere legislativă. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne a comunicat faptul că nu susține adoptarea propunerii legislative și a argumentat, detaliat, motivele care justifică o asemenea poziție, iar Ministerul Apărării Naționale a comunicat faptul că propunerea de completare a art.26 din Legea nr.218/2002 cu o nouă atribuție (art.26¹), respectiv „*în cazul instituirii stării de urgență, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Inspectoratului General al Poliției Române*”, contravine dispozițiilor art.18 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.453/2004, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, Secretariatul General al Guvernului a comunicat că propunerea legislativă în cauză se află în curs de evaluare, pentru stabilirea poziției Guvernului.

36. Membrii Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din cadrul Senatului au dezbatut propunerea legislativă și au hotărât, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, adoptarea unui raport de admitere, cu amendamente.

37. La data de 12 mai 2020, raportul și propunerea legislativă au fost supuse spre dezbatere plenului Senatului, care, în calitate de Cameră Decizională, a adoptat „*Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului*” cu 91 de voturi pentru și 43 de voturi împotrivă. La aceeași dată, legea a fost înaintată secretarului general al Camerei Deputaților, precum și secretarului general al Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, fiind trimisă spre promulgare Președintelui României în data de 19 mai 2020.

38. În contextul celor mai sus prezentate, Curtea subliniază că, deși există situații, precum cea din speță, în care Camera de reflecție - Camera Deputaților a respins propunerea legislativă, iar Camera decizională - Senatul a adoptat-o, „acest act de voință politică, concretizat prin votul de respingere al primei Camere, nu oferă Camerei decizionale posibilitatea de a face abstracție de scopul inițial al legii, de concepția și filosofia propunerii legislative, astfel cum se reflectă în obiectul de reglementare al legii”(a se vedea Decizia nr.718 din 8 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 998 din 15 decembrie 2017, paragraful 51). Această posibilitate este reglementată în art.75 alin.(3) din Constituție, potrivit căruia „*după adoptare sau respingere de către prima Cameră sesizată, proiectul sau propunerea legislativă se trimite celeilalte Camere care va decide definitiv*”, astfel încât legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament.

39. Curtea observă că, în motivarea sesizării, Guvernul României formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, în ceea ce privește caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare a expunerii de motive a legii care face obiectul controlului de constituționalitate, cât și, punctual, critici de neconstituționalitate intrinsecă a legii, prin raportare la dispozițiile art.1 alin.(3) și (5) din Constituție.

40. Analizând obiecția de neconstituționalitate din perspectiva criticilor de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la expunerea de motive a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, pentru considerentele care urmează să fie prezentate.

41. Astfel, cu privire la susținerile autorului sesizării potrivit cărora expunerea de motive a propunerii legislative nu a fost elaborată cu respectarea exigențelor constituționale ale art.1 alin.(5) și a cerințelor prevăzute de Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, întrucât, chiar dacă în cuprinsul acesteia se invocă o serie de insuficiențe ale reglementării în vigoare, nu rezultă cu claritate cerințele care au

impus intervenția normativă, Curtea reține că, potrivit celor prezentate în cuprinsul expunerii de motive de către inițiatorul propunerii legislative, aceasta are drept scop modificarea și completarea atât a Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cât și a Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului.

42. Astfel, în ceea ce privește modificarea și completarea Legii nr.218/2002, Curtea reține că, potrivit expunerii de motive, se urmăresc eficientizarea conducerii operative a Poliției Române, începând cu competența de numire a inspectorului general, precum și creșterea cooperării Poliției Române cu celelalte componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională. Totodată, se are în vedere asigurarea unui suport legal pentru îndeplinirea în mai bune condiții a misiunilor Poliției Române legate de sprijinul pe care aceasta îl acordă Statului Major al Apărării în ceea ce privește ținerea evidenței nominale a cetățenilor români cu obligații militare în mediul rural, iar, la solicitarea Statului Major al Apărării, și în mediul urban, în anumite situații premergătoare instituirii stării de asediu și mobilizării parțiale sau totale. De asemenea, potrivit modificărilor propuse de inițiator, în situația instituirii stării de urgență, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Inspectoratului General al Poliției Române, stabilind, în același timp, că în aceste situații, poliția locală, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, își va desfășura activitatea în subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.

43. În ceea ce privește modificările și completările aduse Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, Curtea reține că, potrivit expunerii de motive, se urmărește asigurarea unui tratament egal între cadrele militare și polițiștii care fac parte din Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională. Inițiatorul a motivat că în urma modificărilor și completărilor aduse Legii nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare, prin care generalilor, amiralilor, ofițerilor, maștrilor militari și subofițerilor li se permite, la cerere, menținerea în activitate după împlinirea vîrstei standard de pensionare, se impun *de urgență* modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, în vederea asigurării unui tratament egal între militari și polițiști. De

asemenea, invocându-se deficitul major de personal în rândul polițiștilor, se precizează că inițiativa legislativă urmărește crearea posibilității rămânerii acestora în activitate după împlinirea vîrstei standard de pensionare. În acest sens, inițiatorul menționează că propunerea legislativă are un impact bugetar pozitiv, luând în considerare că pentru polițistul pensionat la termen statul român ar trebui să suporte pe lângă pensia acestuia și drepturile salariale ale unui nou angajat.

44. În acest context, raportat la criticele formulate de autorul sesizării, Curtea constată că în jurisprudența sa recentă, exemplu fiind Decizia nr.238 din 3 iunie 2020, nepublicată în Monitorul Oficial al României la data pronunțării prezentei decizii, s-a reținut că, de principiu, instanța de contencios constituțional nu poate exercita un control de constitucionalitate al expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate, întrucât expunerea de motive și cu atât mai puțin modul său de redactare nu au consacrată constituțională. Astfel, prin prisma art.1 alin.(5) din Constituție, expunerea de motive este un document de motivare necesar în cadrul procedurii de adoptare a legilor, însă, odată adoptată legea, rolul său se subsumează uneia dintre metodele interpretative existente, respectiv cea teleologică. Aceasta presupune stabilirea sensului unei dispoziții legale ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție. Așa fiind, expunerea de motive este doar un instrument dintre multe altele ale unei metode interpretative, iar împrejurarea că aceasta nu este suficient de precisă sau că nu lămurește toate aspectele de conținut ale normei nu duce la concluzia că însăși norma respectivă este neconstituțională, expunerea de motive având doar o funcție de suport în interpretarea normei adoptate. Curtea a reținut, astfel, că există mai multe metode interpretative, și anume gramaticală, sistematică, istorică, teleologică sau logică, iar scopul avut în vedere la adoptarea normei este un instrument al uneia dintre aceste metode interpretative, cea teleologică. Or, dacă sensul normei poate fi înțeles/dedus prin alte metode interpretative decât cea teleologică sau chiar prin metoda teleologică apelând la expunerea de motive, la stenogramele care consemnează dezbatările parlamentare, la motivarea amendamentelor aduse, la rapoartele și avizele întocmite în procedura parlamentară nu înseamnă că insuficiența motivării expunerii de motive duce la

neconstituționalitatea legii. Din contră, dacă în urma parcurgerii tuturor metodelor interpretative, inclusiv a celei teleologice, se ajunge la concluzia că textul legal este neclar/ imprecis/ imprevizibil, atunci se poate constata încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție. De altfel, caracterul neclar/ imprecis/ imprevizibil al textului nu este o consecință directă a caracterului incomplet al expunerii de motive, aşa încât exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a expunerii de motive sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că expunerea de motive poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, din start, au un limbaj mai greu accesibil. Nu este însă rolul Curții Constituționale să analizeze ruperea acestei relații funcționale prin motivarea insuficientă a expunerii de motive, iar cele statuate prin Decizia Curții Constituționale nr.139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.336 din 3 mai 2019, la care face referire autorul sesizării în susținerea criticiilor sale, reprezentă mai degrabă o explicitare exhaustivă a încălcării cerințelor de calitate a legii și care indică faptul că nicio metodă interpretativă nu poate suplini lipsa de claritate/precizie/previzibilitate a normei juridice. Un viciu de neconstituționalitate extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/ propunerea legislativă în condițiile în care legea este rezultatul activității de legiferare a Parlamentului.

45. Așadar, având în vedere considerentele Deciziei nr.238 din 3 iunie 2020, precitată, instanța de contencios constituțional nu poate cenzura modul de redactare a expunerii de motive concepute de deputați, senatori sau Guvern, după caz, astfel încât Curtea constată că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate extrinsecă formulată de autorul sesizării.

46. Cu privire la criticele de neconstituționalitate intrinsecă a legii care face obiectul controlului de constituționalitate, formulate din perspectiva încălcării dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, Curtea va analiza, punctual, prevederile acestei legi, care modifică și completează Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.170 din 2 martie 2020, precum și Legea nr.360/2002

privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

47. Astfel, referitor la modificările aduse Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, Curtea reține următoarele:

48. La art.I pct.1 din legea care face obiectul sesizării se modifică art.8 din Legea nr.218/2002, în sensul că numirea inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române se realizează de către ministrul afacerilor interne, spre deosebire de forma actuală, în vigoare, unde se prevede că numirea acestuia se face prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului afacerilor interne, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor. De asemenea, și în ceea ce îi privește pe adjuncții inspectorului general, potrivit legii criticate, aceștia vor fi numiți direct de către ministrul afacerilor interne, eliminându-se necesitatea propunerii acestora de către inspectorul general și consultarea Corpului Național al Polițiștilor.

49. În contextul modificărilor propuse prin legea criticată, din succesiunea în timp a legislației privind organizarea și funcționarea Poliției Române, Curtea observă că inițial, prin Legea nr.26/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.123 din 18 mai 1994, se prevedea că Inspectoratul General al Poliției era condus de un inspector general, numit prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului de interne, iar inspectorul general era ajutat de un număr de adjuncți, numiți, la propunerea sa, de către ministrul de interne. Ulterior, prin Legea nr.218/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.305 din 9 mai 2002 și apoi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.307 din 25 aprilie 2014, s-a prevăzut la art.8 că Inspectoratul General al Poliției Române este condus de un inspector general numit prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului de interne, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor, iar inspectorul general este ajutat de adjuncți numiți de către ministrul de interne, la propunerea sa, cu consultarea Corpului Național al Polițiștilor.

50. Curtea reține faptul că prin Legea nr.40/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.171 din 12 martie 2015, conținutul normativ al art.8 alin.(1) din Legea nr.218/2002 a fost modificat în sensul că „*Inspectoratul General al Poliției Române este condus de un inspector general, cu rang de secretar de stat, numit prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului afacerilor interne, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor*”, redactare care se regăsește și în prezent în actuala formă a Legii nr.218/2002, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.170 din 2 martie 2020. Curtea observă că această soluție legislativă introdusă prin Legea nr.40/2015, prin care funcția de inspector general al Inspectoratului General al Poliției Române a fost ridicată la rang de secretar de stat, a fost justificată în expunerea de motive la acest act normativ ca fiind necesară „*în vederea creșterii rolului și implicării inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române în adoptarea deciziilor strategice și pentru asigurarea unui nivel de reprezentare adecvat rolului Poliției Române în rândul autorităților de aplicare a legii.*”

51. În contextul intervențiilor legislative realizate prin legea criticată în speță, autorul sesizării susține că o consecință a acestor modificări este aceea că procesul de numire în aceste funcții riscă să devină lipsit de transparență, subliniind, totodată, că nu este clar cum urmează să fie eficientizată conducerea operativă a Poliției Române și să fie crescută cooperarea cu celelalte componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională prin promovarea unor asemenea măsuri.

52. În ceea ce privește conformitatea cu Legea fundamentală a modificării art.8, în sensul mai sus menționat, Curtea reține că Poliția Română face parte din Ministerul Afacerilor Interne, fiind instituția specializată a statului care exercită atribuții privind apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice. La rândul său, Inspectoratul General al Poliției Române este unitatea centrală a poliției și are în structura sa organizatorică direcții generale, direcții, servicii și birouri, înființate prin ordin al ministrului afacerilor interne. Împrejurarea că numirea inspectorului general al

Inspectoratului General al Poliției Române și a adjuncțiilor acestuia a fost încredințată în sarcina ministrului afacerilor interne apare ca o opțiune firească a legiuitorului, având în vedere faptul că Poliția Română este o structură aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne. Așa fiind, în exercitarea atribuțiilor sale, ministrul de resort, în spățiu ministrul afacerilor interne, elaborează și aplică strategia proprie a ministerului, iar, potrivit art.68 alin.(2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.555 din 5 iulie 2019, natura funcțiilor deținute de conducătorii organelor de specialitate se stabilește prin actul de înființare, respectiv, după caz, de organizare și funcționare, iar conducătorii organelor de specialitate din subordinea ministerului sunt numiți și eliberați din funcție de ministru.

53. În ceea ce privește eliminarea Corpului Național al Polițiștilor din procedura de numire în funcție a inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române și a adjuncțiilor acestuia, Curtea apreciază că această măsură reprezintă, la rândul său, o opțiune a legiuitorului, fără a fi însă de natură a atrage vreun viciu de neconstituționalitate al reglementării. Aceasta, întrucât, potrivit Legii nr.360/2002 privind Statutul polițiștului, Corpul Național al Polițiștilor este înființat ca persoană juridică de drept public și reprezintă forma de organizare pe criteriu profesional, autonom, apolitic și nonprofit a polițiștilor, care promovează interesele polițiștilor și apără drepturile acestora, iar prin organele sale de conducere desfășoară o serie de atribuții, astfel cum acestea sunt reglementate în art.50 din legea precitată. În ceea ce privește contribuția acestuia în procedura de numire a inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române și a adjuncțiilor acestuia, Curtea observă că, în condițiile reglementate de art.8 din Legea nr.218/2002, în vigoare, Corpul Național al Polițiștilor are un rol pur consultativ, și nu unul decident în luarea unor atare măsuri, astfel încât opțiunea legiuitorului de a renunța la această soluție legislativă, așa cum se prevede în art.I pct.1 din legea criticată în spățiu, nu este de natură a aduce atingere vreunei norme constituționale.

54. De altfel, Curtea observă că o soluție legislativă similară a fost adoptată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, ordonanță de urgență publicată în Monitorul Oficial al României, nr.715 din 14 octombrie 2003, prin care legiuitorul a abrogat reglementarea cuprinsă în art.50 lit.c) din Legea nr.360/2002, potrivit căreia Corpul Național al Polițiștilor putea face propuneri inspectorului general al poliției pentru numirea în funcții de conducere sau destituirea polițiștilor.

55. Așa fiind, pentru considerentele arătate, Curtea constată că sunt neîntemeiate criticiile referitoare la art.I pct.1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului.

56. Curtea reține, de asemenea, că prin art.I pct.4 din legea supusă controlului de constitucionalitate se modifică art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, în sensul că „*Poliția Română are următoarele atribuții principale: [...] asigură, conform legii, protecția demnitarilor, judecătorilor și procurorilor și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări;*”.

57. Din perspectiva autorului sesizării, modificările aduse art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002 sunt de natură să determine un conflict de competență între Poliția Română și Serviciul de Protecție și Pază, în ceea ce privește activitatea de asigurare a protecției demnitarilor, și, prin urmare, să creeze o incertitudine juridică asupra atribuțiilor exercitate de către instituțiile specializate ale statului, ceea ce vine în contradicție cu principiului securității raporturilor juridice și cu exigențele constituționale privind calitatea legii, consacrate de art.I alin.(5) din Constituție.

58. Referitor la soluția legislativă cuprinsă în art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, Curtea consideră că se impun anumite precizări, având în vedere faptul că la momentul prezentării propunerii legislative de către inițiatorul acesteia, și anume 14 octombrie 2019, potrivit art.26 alin.(1) pct.12 din Legea

nr.218/2002, „*Poliția Română are următoarele atribuții principale:[...] asigură, conform legii, protecția magistraților și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări;*”. Pe parcursul derulării procedurii de adoptare a propunerii legislative având ca obiect modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, procedură începută în 14 octombrie 2019 și finalizată, prin adoptarea de către Senat, în calitate de Cameră decizională, la data de 12 mai 2020, Parlamentul a modificat Legea nr.218/2002, forma în vigoare în urma republicării din 2014, prin Legea nr.192/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.868 din 28 octombrie 2019. Astfel, prin art.II pct.3 din Legea nr.192/2019, art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002 a fost modificat și prevede că „*Poliția Română are următoarele atribuții principale: [...] asigură protecția polițiștilor, magistraților și a familiilor acestora, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări, precum și a conducătorilor autoritaților străine, cu atribuții în domeniul afacerilor interne sau justiției, aflați în România în vizite oficiale sau în misiune;*”. De asemenea, Curtea observă că, în temeiul art.V din Legea nr.192/2019, „*Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.307 din 25 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr.61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.96 din 7 februarie 2014, ambele cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se vor republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.*”

59. Curtea constată că, în prezent, ca urmare a renumerotării textelor în urma republicării Legii nr.218/2002 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.170 din 2 martie 2020, pct.12 al art.26 alin.(1) a devenit pct.14, preluând soluția legislativă, iar pct.12 a dobândit un cu totul alt conținut normativ, în sensul

„Politia Romana are urmatoarele atributii principale: [...] constata contravenții și aplică sancțiuni contravenționale, potrivit legii;”.

60. Așa fiind, Curtea apreciază că în situația în care, potrivit art.I pct.4 din legea supusă controlului de constituționalitate, actualul pct.12 al art.26 alin.(1) din Legea nr.218/2002 va fi modificat în sensul dorit de legiuitor, această intervenție ar genera o necorelare legislativă și s-ar ajunge la o suprapunere de reglementare, întrucât o soluție legislativă similară s-ar regăsi în cuprinsul a două texte din aceeași lege, și anume atât la pct.12, cât și la pct.14 din art.26 alin.(1) din Legea nr.218/2002, cu consecințe negative asupra securității raporturilor juridice, precum și asupra clarității și previzibilității legii, astfel încât, o eventuală intrare în vigoare a acestor dispoziții ar genera o situație de incoerență normativă și un paralelism legislativ.

61. În acest sens, cu privire la existența unor paralelisme de reglementare, în jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr.420 din 3 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.883 din 1 noiembrie 2019, Curtea a reținut că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concordă la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare. O inițiativa legislativă trebuie să se integreze în ansamblul reglementărilor deja existente pentru a evita posibile necorelări, conflicte între norme, de natură să genereze incertitudine în aplicarea acestor acte, cu consecința încălcării principiului securității raporturilor juridice prevăzut de art.I alin.(5) din Constituție. În același sens, este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că legea trebuie să fie accesibilă și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să preciseze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei

o protecție adecvată împotriva arbitrariului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în *Cauza Rotaru împotriva României*, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în *Cauza Sissanis împotriva României*, paragraful 66).

62. Mai mult decât atât, raportat la obiectul de reglementare al dispozițiilor criticate, Curtea constată că prin Legea nr.192/2019 „pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, precită, Parlamentul a modificat recent prevederile art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, în sensul că Poliția Română asigură protecția polițiștilor, a magistraților și a familiilor acestora, precum și a conducătorilor autorităților străine cu atribuții în domeniul afacerilor interne sau justiției, aflați în România în vizite oficiale sau în misiune. Or, Curtea apreciază că intenția actuală a legiuitorului de modificare a acestei soluții legislative, în sensul că Poliția Română asigură, conform legii, protecția demnitarilor, judecătorilor și procurorilor și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări, sub aspectul introducerii sintagmei „*protecția demnitarilor*”, nu este justificată în condițiile în care atribuțiile ce vizează protecția demnitarilor sunt prevăzute în mod expres în cuprinsul actelor normative aplicabile în această materie, astfel încât o atare modificare este de natură să lipsească de coerență și rigoare cadrul legislativ deja existent.

63. Curtea reține, astfel, că potrivit art.1 alin.(1) din Legea nr.191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.402 din 22 octombrie 1998, „*Serviciul de Protecție și Pază este organ de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, specializat în asigurarea protecției demnitarilor români, a demnitarilor străini pe timpul șederii lor în România, a familiilor acestora, în limitele competențelor legale, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și a reședințelor acestora, potrivit hotărârilor Consiliului Suprem de Apărare a Tării.*” În același sens sunt și prevederile art.3 alin.(4) din Legea nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.189 din 18 martie 2014, potrivit

cărora „protecția demnitarilor români și a celor străini pe timpul șederii în România, a familiilor acestora, paza sediilor de lucru și a reședințelor acestora se asigură de către Serviciul de Protecție și Pază, conform atribuțiilor prevăzute în legea specială de organizare și funcționare a acestuia.” De asemenea, potrivit art.8 alin.(1) teza finală al Legii nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 18 martie 2014, „(...) Serviciul de Protecție și Pază este organul de stat specializat în asigurarea protecției demnitarilor români și a demnitarilor străini pe timpul prezenței lor în România, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și reședințelor acestora.”

64. Astfel, Curtea constată că în ceea ce privește protecția demnitarilor, competențele instituțiilor abilitate sunt prevăzute în legislația în vigoare, iar modificarea propusă prin art.I pct.4 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului este de natură a institui suprapuneri de competență în acest domeniu.

65. Prin prisma celor mai sus prezentate, Curtea constată că reglementarea cuprinsă în art.I pct.4, care modifică art.26 alin.(1) pct.12 din Legea nr.218/2002, nu îndeplinește standardele minime privind calitatea legii, în sensul că orice act normativ trebuie să fie suficient de precis, previzibil și clar pentru a putea fi aplicat, contravenind art.1 alin.(3) și (5) din Constituție.

66. Curtea reține, de asemenea, că prin art.I pct.5 din legea care face obiectul sesizării se introduce un nou articol, art.26¹, după art.26 din Legea nr.218/2002, potrivit căruia „(1) În cazul instituirii stării de urgență, ori a unor situații excepționale în care este afectată grav ordinea publică, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Inspectoratului General al Poliției Române.

(2) În condițiile alin.(1), poliția locală, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, își va desfășura activitatea în subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.”

67. Curtea consideră că această intervenție legislativă este neconstituțională, întrucât, potrivit art.18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.22 din 21 ianuarie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.453/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1052 din 12 noiembrie 2004, „(1) *În cazul instituirii stării de urgență în temeiul art.3 lit.a), coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Ministerului Administrației și Internelor.*” iar „(2) *În condițiile alin.(1), Poliția Comunitară poate fi militarizată, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, desfășurându-și activitatea în subordinea Ministerului Administrației și Internelor.*” De asemenea, potrivit art.19 din același act normativ, „*Pe durata stării de urgență, instituită în temeiul art.3 lit.b), gestionarea măsurilor dispuse revine Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, sub conducerea nemijlocită a ministrului administrației și internelor și în coordonarea primului-ministrului.*”

68. Așa fiind, Curtea reține că în cazul stării de urgență sunt luate măsuri excepționale de natură politică, de natură economică și de ordine publică, aplicabile pe întreg teritoriul țării sau în unele unități administrativ-teritoriale, iar potrivit normelor legale ce reglementează regimul stării de urgență, prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999, cele două ipoteze care justifică instituirea stării de urgență vizează, pe de o parte, existența unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constituționale, iar, pe de altă parte, iminența producerii ori producerea unor calamități care fac necesară prevenirea, limitarea sau înlăturarea, după caz, a urmărilor unor dezastre.

69. Astfel, în privința primei ipoteze, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decretul de instituire a stării de urgență revine Ministerului Afacerilor Interne. În această situație, Ministerul Apărării Naționale sprijină forțele Ministerului Afacerilor Interne, la cererea acestuia, în baza aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în limitele și condițiile stabilite de acesta. Forțele Ministerului Apărării Naționale pot acorda sprijin numai în misiuni pentru care

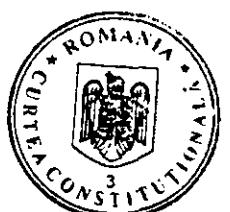
pregătirea și dotarea corespunzătoare. Tot în această ipoteză, a existenței unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constituționale, Poliția comunitară (actuala Poliție locală) poate fi militarizată, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, desfășurându-și activitatea în subordinea Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, sunt, de altfel, și prevederile art.2 alin.(3) din Legea nr.155/2010, republicată, potrivit cărora „*În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, poliția locală cooperează cu unitățile, respectiv cu structurile teritoriale ale Poliției Române, ale Jandarmeriei Române, ale Poliției de Frontieră Române și ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cu celealte autorități ale administrației publice centrale și locale și colaborează cu organizații neguvernamentale, precum și cu persoane fizice și juridice, în condițiile legii.*”, coroborate cu cele ale art.21 alin.(1) lit.h) din același act normativ, care prevăd că „*În exercitarea atribuțiilor de serviciu, polițistul local este obligat (...) să se prezinte de îndată la sediul poliției locale sau acolo unde este solicitat, în situații de catastrofe, calamități ori tulburări de amploare ale ordinii și liniștii publice sau alte asemenea evenimente, precum și în cazul instituirii stării de urgență ori a stării de asediu sau în caz de mobilizare și de război;*”.

70. În privința celei de-a doua ipoteze, în cazul iminenței producerii ori al producerii unor calamități/dezastre, gestionarea măsurilor dispuse prin decret revine Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, sub conducerea nemijlocită a ministrului afacerilor interne și sub coordonarea prim-ministrului. Prin urmare, Curtea observă că pentru gestionarea stării de urgență instituite în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.1/1999, cu modificările și completările ulterioare, sunt angrenate toate structurile specialize din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu competențe în executarea misiunilor specifice în astfel de situații, precum și forțe de sprijin din cadrul Ministerului Apărării Naționale, context în care competențele de coordonare a măsurilor adoptate în această situație trebuie să aparțină persoanei cu rol decizional la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv ministrului, și nu unei structuri aflate în subordinea ministerului, aşa cum se prevede în art.I pct.5 din legea

criticată, și anume Inspectoratului General al Poliției Române. Aceasta, deoarece Inspectoratul General al Poliției Române este unitatea centrală din cadrul Poliției Române care, la rândul său, este o structură aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, alături de alte unități, instituții și structuri aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Afacerilor Interne, precum, cu titlu exemplificativ, Jandarmeria Română, Poliția de Frontieră Română, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General de Aviație, Instituția Prefectului etc.

71. Așa fiind, Curtea constată că stabilirea în sarcina Inspectoratului General al Poliției Române a coordonării aplicării măsurilor dispuse prin decret în cazul instituirii stării de urgență ori al unor situații excepționale în care este afectată ordinea publică, astfel cum se dispune în cuprinsul art.26¹ din Legea nr.218/2002, reglementare nou-introdusă prin legea care face obiectul prezentei sesizări, vine în contradicție cu cadrul legal deja existent aplicabil în această materie, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, la nivel național, coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Ministerului Afacerilor Interne.

72. În acest context, Curtea reține că, astfel cum s-a precizat prin Decizia nr.242 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 12 iunie 2020, paragraful 85, „legile și ordonanțele/ordonanțele de urgență aflate în vigoare se bucură de prezumția de constituționalitate, astfel că orice intervenție legislativă ulterioară cu privire la obiectul lor de reglementare nu se poate transforma într-o reglementare concurentă actului normativ aflat în vigoare, ci trebuie să respecte această prezumție, modificând, completând sau abrogând, după caz, reglementarea inițială.” De asemenea, la paragraful 87 din decizia precitată, Curtea a statuat că „pentru a integra organic legea criticată în sistemul normativ și pentru a evita paralelismul legislativ, legiuitorul trebuia să abroge expres texte din ordonanța de urgență ce vin în conflict cu cele din legea criticată. Întrucât legiuitorul nu a făcut acest lucru, s-a creat o situație de incoerență legislativă concretizată în dublarea, în dreptul pozitiv, a unei reglementări referitoare la prelungirea mandatului autorităților administrației

publice locale, ceea ce demonstrează existența unui paralelism legislativ. Astfel, legea criticată nesocotește, în ceea ce privește obiectul de reglementare, cerințele obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, generând un paralelism legislativ, interzis de prevederile art.16 din Legea nr.24/2000, paralelism care determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate legislative.”

73. Așa fiind, în contextul celor mai sus precizate, Curtea constată că art.I pct.5 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului este neconstituțional, întrucât contravine dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, prin raportare și la art.13 alin.(1) lit.a) și art.16 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

74. Cu privire la art.I pct.2, pct.3 și pct.6 din legea supusă controlului de constituționalitate, prin care sunt modificate prevederile art.9 alin.(1), art.12 alin.(3) și, respectiv, ale art.32 alin.(6) din Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, Curtea constată că acestea sunt constituționale, vizând aspecte care țin strict de organizarea, de stabilirea competențelor și a atribuțiilor în domeniul care face obiectul legii criticate. De altfel, în ceea ce privește aceste modificări legislative, autorul sesizării nu a formulat punctual nicio critică de neconstituționalitate, acestea fiind integrate în ansamblul criticilor formulate cu privire la intenția legiuitorului de eficientizare a conducerii operative a Poliției Române, precum și de creștere a cooperării acestaia cu celelalte componente ale sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

75. Referitor la modificările aduse Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, Curtea reține că prin art.II pct.1 din legea supusă controlului de constituționalitate se modifică prevederile art.69¹ alin.(1), (3) și (4) din Legea nr.360/2002.

76. Astfel, în ceea ce privește art.69¹ alin.(1) din Legea nr.360/2002, Curtea reține că legiuitorul a intervenit prin înlocuirea sintagmei „*legislația de asigurări și pensii care reglementează sistemul public de pensii pentru instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale*” cu indicarea în concret a actului normativ aflat în vigoare, și anume a Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.556 din 27 iulie 2015, demers legislativ care nu contravine însă niciunei norme constitutionale.

77. Prin Decizia nr.849 din 12 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.206 din 13 martie 2020, paragraful 19, Curtea a reținut că „dispozițiile Legii nr.223/2015 sunt aplicabile tuturor destinatarilor săi ale căror drepturi la pensie se deschid ulterior intrării sale în vigoare, adică ulterior datei de 1 ianuarie 2016. În ceea ce îi privește pe cei ale căror drepturi la pensie s-au deschis înaintea datei de 1 ianuarie 2016, dispozițiile art.109 din Legea nr.223/2015 dispun că «Pensiile militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special recalculate în baza Legii nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, cu modificările ulterioare, revizuite în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată prin Legea nr.165/2011, cu modificările și completările ulterioare, cele plătite în baza Legii nr.241/2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, cu modificările ulterioare, precum și pensiile stabilite în baza Legii nr.80/1995, cu modificările și completările ulterioare, devin pensii militare de stat și se recalculează potrivit prevederilor prezentei legi.», iar dispozițiile art.110 din Legea nr.223/2015 dispun că «Pensiile militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special stabilite în baza Legii nr.263/2010, cu modificările și completările ulterioare, devin pensii militare de stat și se recalculează potrivit prevederilor prezentei legi.».”

78. Prin urmare, din perspectiva modificării aduse art.69¹ alin.(1) din Legea nr.360/2002, prin art.II pct.1 din legea criticată, Curtea constată că aceasta este conformă Legii fundamentale, întrucât autoritatea legiuitorului, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte criteriile de claritate, precizie și previzibilitate. Așa fiind, prin nominalizarea în concret a actului normativ aplicabil și eliminarea sintagmei generice „*legislația de asigurări și pensii care reglementează sistemul public de pensii pentru instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale*”, legiuitorul nu a făcut altceva decât să eliminate echivocul și să confere un plus de calitate normei juridice.

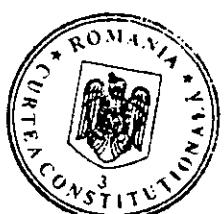
79. În ceea ce privește modificarea prevederilor art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002, prin același art.II pct.1 din legea criticată, Curtea apreciază că această intervenție legislativă este neconstituțională, întrucât, din examinarea comparativă a reglementării cuprinse în art.II pct.1 cu cea actuală din Legea nr.360/2002, în vigoare, Curtea observă că sintagma „*pot fi menținuți*” din conținutul normativ al art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002 a fost înlocuită cu sintagma „*sunt menținuți*”, ceea ce conferă actualei normei juridice un caracter imperativ, diferit de cea în vigoare, care este o normă permisivă.

80. În ceea ce privește trimiterea la alin.(2) din cuprinsul art.69¹ al Legii nr.360/2002, Curtea reține că, potrivit acestui alineat, „*Chestorii de poliție, chestorii principali de poliție, chestorii șefi de poliție și chestorii generali de poliție sunt menținuți în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare până la vîrstă de 60 de ani sau încețează raporturile de serviciu, la cerere, în condițiile prevederilor legale în vigoare.*” Așa fiind, potrivit art.69¹ alin.(3) din Legea nr.360/2002, modificat prin legea criticată, chestorii de poliție, chestorii principali de poliție, chestorii șefi de poliție și chestorii generali de poliție vor fi menținuți în serviciu până la împlinirea vârstei de 62 de ani, prin ordin al ministrului afacerilor interne, la cerere și cu condiția ca starea de sănătate să le permită rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin, fiind eliminată, totodată, și cerința aprobării anuale a menținerii în serviciu de către ministrul afacerilor interne.

81. O situație similară se găsește și în ceea ce privește noua reglementare cuprinsă în art.69¹ alin.(4) din Legea nr.360/2002, în care se prevede că, în raport cu nevoile de încadrare, poliștii, alții decât chestorii de poliție, chestorii principali de poliție, chestorii șefi de poliție și chestorii generali de poliție, vor fi menținuți în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare până la vîrstă de 60 de ani, tot la cerere, prin ordin al ministrului afacerilor interne, pentru ofițerii de poliție și prin dispoziție a inspectorilor generali/similari, pentru agenții de poliție.

82. Față de cele mai sus menționate, Curtea constată că menținerea în serviciu a poliștilor mai sus menționați, condiționată de formularea unei cereri în acest sens și de împrejurarea ca starea de sănătate a acestora să le permită rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin, devine astfel un drept și nu o vocație, iar menținerea acestora în serviciu prin ordin al ministrului afacerilor interne devine doar o pură formalitate în sarcina ministrului, care nu mai poate, astfel, analiza și evalua oportunitatea și necesitatea menținerii acestora în serviciu.

83. În acest context, Curtea constată că prin Decizia nr.117 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.303 din 4 mai 2015, și Decizia nr.223 din 2 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.412 din 11 iunie 2015, a reținut că „dispozițiile de lege criticate (...) instituie limitele de vîrstă în gradul profesional până la care poliștii pot fi menținuți în serviciu, după cum urmează: chestorii de poliție, chestorii principali de poliție, chestorii șefi de poliție și chestorii generali de poliție sunt menținuți în serviciu până la vîrstă de 60 de ani; de asemenea, ei pot fi menținuți în serviciu până la vîrstă de 62 de ani, la cerere, în anumite condiții: dacă starea de sănătate le permite și cu aprobarea anuală a ministrului administrației și internelor; ceilalți poliști pot fi menținuți în serviciu până la vîrstele standard de pensionare pentru limită de vîrstă prevăzute de legislația de asigurări sociale și pensii. Potrivit art.54 alin.(1) din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, vîrsta standard de pensionare pentru poliști este de 60 de ani, însă atingerea acestei vîrste se realizează treptat (vîrsta de 60 de ani se atinge în anul 2030, prin creșterea eșalonată, începând cu ianuarie 2011, a vîrstei de 55 de ani), conform

eșalonării prevăzute de anexa nr.6 la lege - Vârste standard de pensionare, stagii complete și stagii minime de cotizare în specialitate, pentru cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale; de asemenea, potrivit alin.(4) al art.69¹ din Legea nr.360/2002, acești polițiști pot fi menținuți în serviciu până la vîrstă de 60 de ani, cu aprobarea anuală a ministrului administrației și internelor (pentru ofițerii de poliție) sau cu aprobarea anuală a inspectorilor generali/similari (pentru agenții de poliție)."

84. Curtea a observat că dispozițiile de lege criticate prevăd beneficiul menținerii în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare pentru ambele categorii de polițiști, adică, pe de-o parte, chestorii de poliție, chestorii principali de poliție, chestorii șefi de poliție și chestorii generali de poliție (care pot fi menținuți în funcție până la vîrstă de 62 de ani), iar, pe de altă parte, ceilalți polițiști (care pot fi menținuți în funcție până la vîrstă de 60 de ani), iar diferențierea cu privire la menținerea în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare între cele două categorii de polițiști se explică prin diferența de grade profesionale dintre cele două categorii. Prin jurisprudența amintită, Curtea a statuat că această posibilitate de a fi menținuți în serviciu reprezintă un beneficiu acordat de legiuitor pentru anumite categorii socioprofesionale (de exemplu, militari, polițiști, magistrați, profesori), neexistând un drept al menținerii în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare și, cu atât mai puțin, a unui drept fundamental. Așa fiind, Curtea a învaderat că dispozițiile de lege criticate instituie doar o vocație, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, și anume: cererea persoanei pentru menținerea în activitate, starea de sănătate care să permită rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce îi revin, și aprobarea anuală a ministrului administrației și internelor.

85. În ceea ce privește lit.c) a alin.(4) al art.69¹ din Legea nr.360/2002, nou-introdusă prin legea criticată, Curtea reține că, potrivit acesteia, „*prevederile cuprinse la lit.a) și lit.b) se aplică și polițiștilor care au obținut o aprobare în prealabil*”, însă, din ansamblul reglementării, nu reiese în mod clar despre ce fel

de aprobare prealabilă este vorba, cine acordă această aprobare și în ce mod se aplică prevederile de la lit.a) și lit.b, dispoziția normativă fiind neclară și lăsând loc echivocului, aspect care conduce la încălcarea dispozițiilor art.l alin.(5) din Constituție, prin raportare și la cerințele de previzibilitate și claritate a normei juridice impuse de Legea nr.24/2000.

86. Curtea constată, de altfel, că în expunerea de motive a propunerii legislative, inițiatorul precizează că „*propunerea legislativă urmărește asigurarea unui tratament egal între cadrele militare și polițiștii care fac parte din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională*”, având în vedere modificările și completările aduse Legii nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare prin Legea nr.259/2019, prin care generalilor, amiralilor, ofițerilor, maistriilor militari și subofițerilor li se permite, la cerere, menținerea în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare.

87. Or, referitor la această intenție de reglementare a unui cadru legislativ similar cu cel prevăzut de Legea nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare, care, în opinia inițiatorului „ar determina instituirea unui tratament egal între cadrele militare și polițiștii care fac parte din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională”, Curtea constată că și în cuprinsul normativ al art.86 din Legea nr.80/1995 privind cadrele militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, se regăsește aceeași soluție legislativă potrivit căreia acestea pot fi menținute în activitate după împlinirea vârstei de 60 de ani, până la împlinirea vârstei de 62 de ani, la cerere, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin, cu aprobarea conducătorului instituției. Așa fiind, Curtea constată că tratamentul egal la care tinde inițiatorul legii criticate există deja, întrucât, potrivit legislației în vigoare, atât militarii, cât și polițiștii beneficiază de aceeași vocație, și nu drept, de a fi menținuți în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare.

88. De altfel, Curtea reține, spre exemplu, că și în ceea ce îi privește pe magistrați, există aceeași posibilitate de a fi menținuți în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare, ca un beneficiu acordat de legiuitor, neexistând

drept al menținerii acestora în serviciu, astfel cum s-a statuat, de altfel, și în jurisprudența Curții Constituționale, precitată, în acest sens fiind art.83 alin(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

89. Așa fiind, având în vedere cele mai sus prezentate, Curtea constată că art.II pct.1 este neconstituțional, în ceea ce privește modificările aduse art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002, care contravin art.1 alin.(3) din Constituție.

90. În fine, Curtea reține că o ultima critică are în vedere modificarea art.69² alin.(1) din Legea nr.360/2002, prin art.II pct.2 din legea supusă controlului de constituționalitate, reglementare potrivit căreia ofițerii de poliție și agenții de poliție, personalul de specialitate medico-sanitar, indiferent de gradul profesional deținut, sunt menținuți în serviciu, la cerere, după împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în bune condiții a atribuțiilor ce le revin, până la împlinirea vârstei de pensionare pentru personalul de specialitate medico-sanitar civil. Si în ceea ce privește această modificare legislativă, Curtea constată eliminarea din cuprinsul normativ al art.69² alin.(1) din Legea nr.360/2002 a sintagmei „pot fi menținuți în activitate” și înlocuirea acesteia cu cea „sunt menținuți în activitate”, la fel cum s-a procedat, de altfel, și în cazul art.69¹ alin.(3) și (4) din același act normativ, mai sus analizat de instanța de contencios constituțional, dintr-o perspectivă identică. Si în acest caz, inițiatorul propunerii legislative a invocat dezideratul de egalitate cu cadrele militare, însă Curtea observă că, potrivit art.86¹ din Legea nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare, „(...), personalul militar de specialitate medico-sanitar, indiferent de gradul militar deținut, poate fi menținut în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare, la cerere, cu aprobarea conducerii instituției, până la împlinirea vârstei de pensionare stabilită pentru personalul de specialitate medico-sanitar civil.” Prin urmare, și în această situație, în cazul cadrelor militare se regăsește sintagma „pot fi menținuți în activitate”, fiind deci consacrată vocația, și nu dreptul de a rămâne în activitate după împlinirea vârstei de pensionare, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

91. Așadar, Curtea reiterează faptul că posibilitatea oferită anumitor categorii socioprofesionale, și anume militari, polițiști, magistrați, profesori, de a fi menținuți în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare, reprezintă o normă de favoare, un beneficiu acordat de legiuitor, și nu un drept al acestora, astfel cum a fost convertit prin legea criticată.

92. Așa fiind, argumentele prezentate în susținerea neconstituționalității modificărilor aduse art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002, potrivit art.II pct.1 din legea supusă controlului de constituționalitate, sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește modificarea art.69² alin.(1) din Legea nr.360/2002, potrivit art.II pct.2 din aceeași lege, modificare pe care Curtea o consideră, de asemenea, neconstituțională, fiind contrară dispozițiilor art.1 alin.(3) din Constituție.

93. Pentru considerențele arătate, în temeiul art.146 lit. a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că prevederile art.I pct.4 și pct.5, ale art.II pct.1, cu referire la modificarea art.69¹ alin.(3) și (4) din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, precum și ale art.II pct.2 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că celealte prevederi criticate din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și pentru modificarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului sunt constituționale în raport cu criticele formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 iulie 2020.

MAGISTRAT-ASISTENT,

Ingrid Alina Tudora